

אונגארמ"אישע פאליטיש-געזעלשאפטליכע סאציאל-דעמאקראטישע פארטיי

Adres Redakcji i Administracji: **Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71 224-71** | **פועטשטראסע 21, פיעטשקאווער 224-71, לאדז, אדמיניסטראציע און רעדאקציע**

רעסטאראן
Moulin-Rouge
 מאניזשער 1 טלעפאן 111-04
 שבת און זונטאג פון 5 ביז 7 אווענד **פייפע-קלאק מיט** א פולען ארטיסטישען פראגראם.
 שנעלע און סאלידע בעדינונג! בעמערקונג: אין אווענד איינפארימען פון ערשטקלאסיגע קרעסטן.
געשמאקע נאדדהאפטע מירטאגער צו ערמעסיג - 275 ז.ל.
 מע פרייען פיל

וְעַתָּה עֲשֵׂה דָעָר נִיד עַר וְנָה

פונט פון די יודישע שרייבער איז רוסלאנד געגען ליטוואקאווז

ב. סמאלאר.

לאנדווירטשאפטליכע קורסען

פאר דער יידישער יוגענד

ווארשא (י"ט.). לויץ' מוסער פון די
פערזאנענע יאהרען וועלען איך דעם היינטער
ארקומען אין ווארשא לאנדווירטשאפט'דיגע ערטער
פערקויפטען פאר דער וויזשניץ יוגענד, די לעצט
צייטס וועלען ווי אהויפטן און דער צווייטער העכסט
פון יאנאר און העלען די ערען 2 חרשים. די לעצט
צייטס וועלען פארקומען אן די אוינערשטיקן דער
לאנדווירטשאפט'דיגע ערטער פאר דער וויזשניץ
יוגענד פון אינזש. עקב שפילפאנגע ווערען גע-
שטיצט דורך לאנדווירטשאפט'מיניסטעריום. צום
סוף פון שוליאהר וועלען פארקומען עקומאכען
און דער איבערנעמט פון דעלעגאט פון מיניס-
טעריום. די אפכאלענעמען וועלען פערקומען געהער-
דיגע צוגעשטע. אינפארמאציע און אינשרייבונגען
אין שוליאהר און גוטאנאכען 8 ביז 11 יאנואר
און לאזאד פון דער נעווערשטע י.מ.א. יאנואר 11

גר. קודפנהאודס-קאלעדני

וועגען אנטיסעמיזם אין דייטשלאנד
פערליגן (יט"א) גר. קורענהאוזער-קאפערנ
דער בעקאנטער קעמפער פון דער פאראייניגטער
אידעע האט אריינגעשפילט דן נייע אויפלאג פון
זיין פאסטער ווערק „דער יוגנט פון אנטיסעמיטיזם“
די ערשטע אינאנצ פון דעם בוך איז ערשינען אין
יאנואר 1901. אונטערט א פארענדע איז פערענעט
זיכט א פערזאנליכע פון גר. קורענהאוזער „דער
אנטיסעמיטיזם נאך דער מלחמה“.

נרמף קדנעגהאזע קאלערני שרעבט צו. אנה
פאר דער מלחמה איז דאסלאנד געווען דער וועג-
שטענער פון אנטשעמסום. איצט איז דער ענטער
אריבערגעסראנען געווארען קיין דייטשלאנד. נאך און
דייטשלאנד לעבט נאך דער אנטשעמסום נאך און
אויפגעקלענערט קיין סטערלינגערס נאך און מורדא-
רמא. די איבעריגע נריסמאכטען פון אייראפע ווא-
סען קאסענאריש אפ וועס אנטשעמסום. דאנענע
דייטשלאנד האלט זיך ווייטער און די אנטשעמסום
פארזארגטלעך. דער איטאליאנער אנהאלטער די דאנענע
ערשטגעגען און רופט צום קאמף גענען אנטשע-
מסום.

קײן א״י-אויפבױ-קאמיטעט
ווערט נישט געשאפען

ט ש ע ר נ א ו ו י ן , 11 י.ט.א. טעלעגראפיש).
אין א געשפרעך מיט'ן י.ט.א. פארשטעהער האָט
נחום טאָקאָלאָוו ורקערט, אז די ידיעה וועגן
דעם, אז דער ציוניסטישער אַקציאָנס קאָמיטעט
זאל האָבען בעשלאָסען צו שאַלען אַ ספעציעלען
אויסבוֹ-קאָמיטעט מיט לואי ברנאָדייט אין דער
שפיץ איז נישט אמת.

(א) פריף פון מאסקווע

פון די שארפע, ביסערע ווערטער, אין זייערע
האפטשטיקס אדורך איז געשריבען געווארען, האט
זיך ליטעראטור דערהויבט, אז א סך פון זיינע
ליטעראטישע „קעגנט“ וואס אין די אייגענע האפטענע
זיין, האבן, האבען אונטער די אייגענע נאָר אַנאָנערע
שטייגן זענען איהם. אונטער די אייגענע האלטענע, ווי
אז ער איז א וואלפסטעגערשער, א מענטש וואס פיהרט
זיך פערבוסטעוונג און ערדערעוונג, א בעד גאד, א
שטיוואנט, א „ספעצ“, איינער וואס קאן אים
דאזען, אבער נישט לערנען, האלטל — א מענטש,
פון וועלען שאסען איהר א ברעקעל ליכט.

האפשטיין האט נישט געמאכט קיין סוד רערפון
און ליטוואקא פערפאלנט נישט בלויז שוויצער.

עס שמועסט איצט מיט פונט אין מאכטקייט, מיט
א יורישען פונט, מיט א פונט פון יורישע שרייבער.
די יורישע שרייבער אין רוסלאנד האבען זיך
ארויסגעקוקט, אז ליטוואקא, זייער רעגאמאטאר,
האט זיך צו שטארק אונטער זיין קנאפלייך, אז ער
הערשט איבער זיי ווי א רובטיגער צאך; און ער
ערגרעניגט זיי אין שייט זיי אפגעטיילט אין פנים
אויפן; און ער לאזט זיי קיין אינגע ווארט נישט אויס-
דערעזן; און זיי קאנען צוהילן איהם קיין פרייען געד-
אכט נישט ארויסקומען, מיט איין ווארט -- און ער
שטערט פשוט דעם ווארט פון דער יורישער ליד-
שטאטאר אין באוועגטערפראגל.

זי האבען זיך דעריף אומגעקוקט און —
האבען גענומען רעזולטירען.
פון איר ראינע, פון יענעם סתם מאדעסטען-פער-
פאר, וואו ליטואקאס הענד זענען איבער קור-
געבן אין נעקומען דער רעזולטירענער פאר, דוד
האפשטיין, איינער פון די בעכערע זידישע דיכטער,
וואס האט אויף זיינע פליעסע איבערגעטראגען א
הויפט ביטל, "ליטוואיזשטשינע", האט שוין מער
נישט געקאנט איינזאמלען און איז ארויס מיט א
זעכצנציג:

— נדער מיט ליטוואקאמפן! ... גענוג צו לאזן
און איהם אריבערגעגען! ...

ווי די רעוואלוציאנערע פראקאמאציעס אין די
אמאליגע צארישע גייטען, אזוי האט איר אײַנ-
ווערונג פון האפטיגקײַטן געפונען איהר פער-
שטריטונג, העקטראנישע צושטעלונגען קא-
פערט, און די ראנעס ווערונג פון אײַנזען
ערען שרייבער אין סאוויעט-פערמאד אין האט
געפונען נישט אלעמען א סופען אפלאנען שרייבער
האט אײַנזען, און שרייבער נישט קײַן קאמיוניסטן —
אלע האבן זיך איינגעשטימט, צו האפטיגקײַט אין
געזעכט, און ליטעראטור אין דײַטש-פערמאד אגאנצ-
שקעטש און איר דער דײַטשער ליטעראטור אין סאוויע-
ט-פערמאד, און מיט זיך פערקלעכער מאנע צו

וַיַּגְזֵז דָּעָם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פְּרִאפְלָעִם

א באראקטעוויסט'שע שטח פונ'ם ארגאן פון קאלאניאל-אמט

פערשטענדיגונג מיט די ציוניסטען. דערפאר — אלס ווי היינטער אין דעם ליטווישן ארטיקל — אל דער פערסטער איינפאנג, אינאיינאנדענען אונטערע, אונטערע איינפירונגן. ווען מען מוז פערשטענען, דאס עס איז פערהאן א רעאלער באדען פאר דער דאזיגער פערשטענדיגונג, אונטערענע דערפון צו די אונטערע: אלאסווען וועגן די פאליטישע אפטיילע, ציעס פון די ציוניסטען וועגן פערשטענען אונטערע. קעגן די אונטערע ווערען נישט דורך די איינפירונגען פון דער רעגירונג נאר דורך דער מיד פון די ציוניסטען נאכא. די צייט אלץ וועט נאכגען א נענטערע פארמולירונג פון דער נאציאנאלער רעליאנץ אין איינפירען פון די ציוניסטען. אמת, דאס איז קאמפליצירט פון אדרהעק וועגן א נאציאנאלע קען נישט לעבען און א קערפער, אונטער וואס פאר א פערנעהם דער דאזיגער קערפער וואל אונטערע — דאס איז דער קערן פון דער פראגע, וועלכע רופט ארויס די פאליטישענדיגונג פון די אונטערע.

לא נרדף, (יט"א) אין „נורעאדינדיאמאנא“
וואס יערט בעטראכט אלס אנאפיציעלע אר-
נאן פון קאלאניאל-אס און פערעמעטריט געווא
דען א זעהר באראמערטשער ליט-ארטיקעל ווע-
דעם ארצי-ישראל פראגנע.

דער איטאר פון ארטיקל דריט אים זיך
בעדייטען פאר זיך, וואס די פערשטענינגס-
שייטלעך פארשטייט פערזענליכע זיך פארמאגן
שטיל, דאס ווייזט, דאס מ'וועט זיך האבן פערשטע-
נישט נישט נעמען קיין אקלאנג. אראפער —
ווערט די צייטונג — נישט זיך נישט קיין מיר, כדי
זי נעמען אומאפשאנג פון דער לעצטער נעמען
נער אומאפשאנג. נישט זיך נישט, ווי זי ארא-
פער ווארטען אים פערשטענישט פון דער אומאפשאנג
קאמביינע. ווען דער פערשטענישט אפער זיך נישט
מיט פאר דאס צווייטע, וועט דאס פערשטענישט
זי א פערשטענישט זיך די אראפער, פערקערט
דער, אפער דער פערשטענישט וועט אומאפשאנג נישט

אב' א' יבט' ערנאז' יאנאל' קאמ' ס' י' ע'

מֵאֵר דְּעַר כּוֹתֵל=מַעְרָבִי=פְּרִי־אֶנֶץ

פון פֿעלקער-בונד. די ענגלישע רעגירונג האט דער
פער פארנעמעט דעם פֿעלקער-בונד צו שאפען א
ספעציעלע קאמיטע ברי צו פארשען דעם כוונת
מעריען ענק.
די פראגע וואו דורך דער מאנאט קאמיטע וואו
פֿערגעגעבען געווארען צו ענטשטעלען דעם האט פון
פֿעלקער-בונד, וואס וועט די פראגע געאנאלדען
אויף דער סעכטע וואס וועט זיך אנהייבען דעם
13טען יאנואר 1930 אין ענק.

לאנדאן, (יט"א) דער ענגלישער מיטגליד
פון דער שטענדיגער מאגיסטראט-קאמיטע פאם פעל-
קער-פונד לארד לינאד האט די טעג אויף דעם
לייזונג פון פארלאמענטארישען פעלקער-קאמי-
טעס רעפערירט וועגן דער כולל-מערבי-פראגע.
דער ארץ-ישראל מאגזאט — האט לארד לינאד
ערקלערט — זעהט פאר זי שאפונג פון א ספע-
ציעלער קאמיטע פאר די היליגע מקומות, וואס איז
אבער נישט צושטאנדגעקומען צוליב די מיליאנעס
אויגנשרידען צווישען די קריסטליכע מיטגלידער

קאנפערענץ פון קאאפעראט'יוועז

פונ'ם „אלגעמיינעם דעוויזיאנס-פערבאנד“ אין לעמבערג

אין לעמפערן.
אין דער קאנפערענץ וועלען צו איר. האל-
טען רעפארטען דער פרעזענט פונ'ם קערפארד רעם.
ד.ר. ראמאטור, וועגן דער קאנאנאציעס לאגע אין
לאנד פאר די היינטיגען טאג אין דער דירעקטאר פון
דער צענטראל-פארמאס קערפארד. נעם. סע-
טאמאר ד.ר. ראטשענשטיין וועגן „אפטיאליזא-
ציע אין דעם געלדערקערן“.

לעמבערג, (יט"א) דעם 15טען ה'ה. קומט
דא פאר און וואל פון דער האנדעלס קאמער די
הערלעכע קאמפערעניץ פון די קאאפעראטיווען זאם
געווערען צום „אלגעמיינעם רעוויזאנס ספר ראבארד“
עקאנאמיש-זיירשאפטליכער ענטוויקלונג פון לאנד,
נאר דער עקאנאמישער אנטשטעטיס לאזט זיך נישט
ענטוויקלען ווערען פארצוקייטשן. די בענירגונג דא
פירט שוין צו ענליכע רעזולטאטן בעזאמלען ס'ווערען
אז ענליכע. הונט נאך געפאלדענע פערשטענדניש,
פאר די פארעניגונג פון די יידישע סוחרים. אבער
נאר א פראגראמער קאמף און קאלעקטיווע אר-
בעט פאר אונזערע פארעניגונג, וועט ברענגען צו
עקאנאמישע רעוולוציע.

10

פאדיטישע
ווירטשאפט

אַנשטאט ווירטשאפטס-פאליטיק

מיטעםער מאטשעווסקי האט אין זיין רעדע
אנגעהויבן, אז פילען ליידס קורס-דל פון קראד אויפן
מיטאציעלען זעס-מארק, וואס איז נאכקומען א
דאנק דער הייפראדאקטע, וועלכע האט געמאכט
עווענטועל ברענגען צו א הייפער-שעקל-האפע מיט
אקציעס. מער א הויז דעם אינטערנאציאנאלען
לעבס אייבער פלייזט אים אייננעמען קרויט, וועלכער
קומט צוליב דעם, וואס מען האט ביי אונז צופיל קאן
סומירט און וועגט נעשטארט.

אבער דער מיינסטער האט נישט צוגעגעבן,
און די רעזולונג איז שולדיג אין דעם, מחמת
זי האט נישט גערלאזט צו שפּאַרען, וואס די איינ-
געשריפטע שטחער-פאליטיק האט זיך געלייגט
מיט א נאטורליכער לאזט אויף די פאליטיק פון
דער בעפאלערונג.

על פירושעם, ואזנט דער מיניסטער, דאס איז
עקוויבענטליך מינימיום פון יאָרער בילדע 8
פער צי האט די מלוכה זיך געקענט מיט אונזער
עקוויבענטליך מינימיום, ווען אונזערע צאלענדיגער
לייבלייטע? מײַן קען נישט פיהרען קיין דאפעלטע
פירמאלטערקייט: די מלוכה זאל האבען און די פער
מעלעקערען נישט. וועלען מיר נישט האבען וועט די
מלוכה איר נישט האבען.

וְהָיָה אִם אֶמְשָׁרָא הָאֵם וְיָד אֲנִיעוּבִיעֵן תֵּעָר
צְרוּסָר בְּעוֹרֵקֵיהֶן, וְהָאֵם רָעָר פְּרִיעוּרִיעֵן הָיָה
בְּעַר נִעְנִיעֵן אֲנִיעָה צו פֶּרֶקֶלֶנֶעֶרען דִּי שְׂמִיעֵן
עָרָן. אִם אֶמְשָׁרָא הָיָה וְנִעְנִיעֵן אֲפֶרֶמֶנֶעֶרען
נִעְלִיעֵרֵיהֶן אִם רָעָר הָאֵם שְׂמִיעֵן רָעוּצוּרִיעֵן דִּיעֵן
מִלִּכְתִּירֵיהֶן אִם פִּיעֵן מִלִּיאָרֶר פֶּרֶמֶנֶעֶן. נִאר
פֶּרֶ אִינוּ הָאֵם דִּי רָעָר וְנִעְנִיעֵן דִּיעֵן פֶּרֶקֶלֶנֶעֶרען
אִם דִּי לֵאכֶם פֶּרֶן שְׂמִיעֵרֵעֵן אִינוּ כִּסְדֵר נִעוּאָקֶסֶען
אִינוּ הָאֵמֶסֶען.

פון אומאז' שטייגער אין אריינעפלאסען און
דער מלוכהדראכט מיט 69 פראצענט מעהר ווי
ס'איז פאראיבערגעקען געווארען אין דער פארווערט
פון ביזנעסעס. פון עקוועלענעס — 109 פראצענט
מעהר. די לעצטע פיערע נייט האט א נילגעפירט
פארשטעלונג, פון דעם, אים ס'האט געארבעט די
"עגלה" פעהעקע-ים אין מיט דער הכנסת פון די
אויסגענייטעווען, וואס לינגט אין די הענד פון דער
מלוכה. נעממיר: פון וואס אין אריינגעסאטן נאר
12 פראצענט אין פון פערט 42 פראצענט. פון
דעם, וואס האט געוואלט אריינפליסען.

אמת, די רעגירונג גיט ניד אפן מעהר ווי די פריהערדיגע רעגירונגן. מיט די ווירטשאפטס־פראגען עס פעהלט איהר אבער איר, ווי די פריהערדיגע, האט ווירטשאפטס־געוואוסטקייטן. מען האט פיר אונז געפיהרט א נאטליטשישן ווירטשאפט, אבער נישט קיין ווירטשאפטס־פאליטיק.

די נאנצע הולאנד פון קרויוס האט מען געוואלט האלען דורך א יופארפאטן די נאנצע שטייגער־לאסט איר דער שטאט און ספעציעל אירן די סוהרים, וואס סוהרים זענען פארשטענעם יודען.

די שטייגער-פאליטיק פון דער רעגירונג ברענגט
צו דער פאליטיק פון סחורה אין וועט עס נישט
רעפארמירט ווערען, וועלען ביר פערזענלע אינאנצען
אויסער לאנדען צו פארדיינען און דאס הייסט דער
אויסערלאנד.

מיר נישטנען וך אין קאפיטאלע פון אויס
 לאנד, אפער די רעגירונג וואס דען נישט, אז אבי
 ארעכאן פארום מען נישט. וואס זאגן מיר וועלען אפ
 נישט האבען, וועט אזוי קלער נישט ווערען.
 דער יודישער סוחר'ס שטיקט וך
 אויך פון מאנעל אין קערדס. די הויכע און מיל
 ה'שע בענק האבען בערגערעס דעם קרעדיט פאר
 די יודישע סוחר'ס ביז א מינוט און אהן קרע
 דיס און קאן האנדעל נישט מערליך.

סוועגן דא צו קרעניסעמען: איינע
 די ענגלישע, נים קרעניס רעם סוחר, וועל רער
 סוחר פערטוט דאך דאס פמילא און רער פחא-
 דקציע, און רער אינדוסטרי, די וועלע סיסטעם
 ווערעט נים פירער קרעניס, אי וועם סוחר און
 רעם אינדוסטריעלער. און פילע נים מען רעם
 סוחר אינאנעם קין קרעניס נישט צוליב רער
 זעהר נישט קאמאניטעט, אפער דערפאר דורכ-
 אים אנטוועקטשער סיבה, וועל סוחרים זענען
 רעט.

אויפגער פון אונזערע אומגליקען אין דער ווירט
שאפט אז דאס יאגען זיך נאך נישט מענטשען פאר-
טוען פון אונזערע, פארמען וועלכע ווענען נישט
פארשטאנדט צו די קאמאניטעטען. מען קען נישט
ווערן איר ווייזער פאר עפאניטעט, ווי דאס איז
לעסטירט בולט דער פאר מאס א פאקטער, וואס
לעבט אין ענשטעטען, ער וואס איז פערשענען אין וואס
לעבט ענשטעטען, ער וואס איז פערשענען צו א מעכאני-
שער פאקטער, דאס איז דאס וועלכע ווערן גע-
מאכטער אומאין. נישט מענטשען פארמען ווענען גוט
נאר דעמאלט, ווען זיי ווערן איינגעפירט אריינפאלן
אין נאטירליך לויטן וואקס פון די פארערנען פון
דער פארערנען, אבער זיי ווערן אומפערטונס שער
ליך ווען זיי ווערן קעמפליך אריינפגעצאונגען און
בנווארד, אס די כעמיע עקספערימענטען ווירטען
קורסליך איינפן סוואריטעטאנד - וואס זיי ווערן
פארמאכטער פון דער ווירטעטאנד.

די יודישע סוחרים ראפערן געפראכט און גע-
טונט מיט פרעגנען גוואלדיגע נוצען פאר דער

געהיימנישפולער מארד פון א קינד געפונען א טויטעז-הערפער פון א ערמארדעט קינד

נישט געוואלט צוגעבן דערמיטל איז אנגעקומען
עפעס א ריכטיג האט, וועמען דאס קינד איז גע-
פאלען געווארן, האט זי צוגענומען דאס קינד אויף
ערצהונג. מ'האט איהר אפער נישט געליבט. דער
הויזגעזעסער האט געמאלדען וועגן דעם אין פאל-
ציי, מ'האט די אנדערש ארויסגענומען איהר, וי-
אויסגעפארשט, אנגעוואלטען א פאר טאג אין שפער-
טער זי בעפרייט, דערווייל וועגן איהרע ווירטען
ארויסגעפארשט אויף ווער-וואוינען. אנדערש איז
פערפליצט אין שטאט, ווען זי האט זיך איבער-
קעהרט אין שוין די אנדערש געווען גאר אינגאנצען
אומגערעכט, פיהרער איז זי געווען ארבעטסמאן
צוכטען אין בעשיידען, שפעטער פלעגט זי ארויס-
שמוציג נישט ארויסגעוואשען, וי פלעגט אפט אר-
קומען צו די שטוב פון הייז, פלעגט אפטן עפעס
אומארייטט אין פלעגט דערפאר בעקומען עפעס
אפגעשטען, איהר איבערשלאפען א נאכט. צוגע-
איהר איז שטענדיג איהרע האט קינד נישט געוואלט,
ווייל זי פלעגט זיך לעצטענס ארויספיהרען מיט א
פאנער פערקעכטיג פערשוינען, איהר פון די לא-
קסארען האט איהר אמאל רעקאמאנדירט עפעס
א שטעל, איז זי דארט אפגעווען א פאר טאג, צוגע-
נעכט פיל זאכען אין זי פערשוואנדען.
מיט א ציט צוריק האט מען זי געוועהן א
קראנקע, זי האט געוואנט, אז זי איז ארויס פון
שפיטאל, מ'האט איהר אפער פערקעכטיג, אז זי
איז ארויס פון... ארבעט, וועט דאמאלט מען איהר
עקער אויף דעם הויף נישט געוועהן.
פאליציי פיהרט אומאויספארשונג.

דאס קערפערל איז שוין געווען אינגאנצען פערפולט.
די שטאטעס, וואס האבען ארויסגעקוקט דאס
קערפערל וועגן פערמארדעטעס ווי א קינדער אפער
די פאנער אינגאנצען וועגן שוין געווען פערשויקענט.

וואס די שטוב דערזעהלען?

צווישען די שטוב פון הויף הערשט כמעט א וויכער
קליט, אז דאס קערפערל איז פון א קינד, וועלכע
מ'האט געהאט א דינסט פונם דאזיגען הויף, אנדערש
וועלכע האט מיט א ציט לאנג צוריק געדינט ביים
אומאויסער ווירע.
די דאזיגע אנדערש האט געהאט א קינד,
וועלכען דאס האט אפגעגעבן אויף ערצהונג אין
לאנד אין דאס פאר איהר געזעהלט פון איהרע
פערדינסטען, אלס דינסט, זי איז געווען א ארבעטס-
זאכע אין שטוב און איהרע ווירטעס וועגן פון
איהר געווען צופרידען, אוממאל דאס איז געווען
מיט א אנדערש-האלבען — 2 יאהר צוריק האט מען
איהר אפגעפראכט דאס קינד, א מערעלע פון
אנדערש-האלבען יאהר, איהר א שטוב איז גוט ענט-
טער האט איהר געפראכט דאס קינד קיין לאנד, א
צופרידען פון דעם גאט און האט עס אפגעפיהרט
צו איהרע עלטערען אין פאפאניץ, דארט איז אפער
דאס קינד געווען נישט לאנג און אנדערש שווער-
טער האט איהר געפראכט דאס קינד קיין לאנד, א
פאר טאג האט זי געהאלטען דאס קינד פיל זיך אין
געוואנט, אז זי וועט עס אפגעבן אין א "פשיטלעך",
אוממאל האט זי ערקלערט, אז זי איז געווען אין
א "פשיטלעך" נאר מ'האט פיל איהר דאס קינד

(1) אויף צוגעל-מא 44 איז א לענגערע צייט
נישט געווען קיין וואסער-לייטונג. לעצטענס האט
מען דארט פערזיכט דעם רעוועוואוואר, עס האט
אפער וואסער וורקענדיג, און ס'וואסער פון רעווער
וואוואר האט אריינגעווען דורכ'ן סופיט צום לאקא-
טאר פונם 3. שטאק קשוויצקי, איז פיל קשוויצקי
ארויף אויפ'ן פוירעס נאכגעוועהן, ווען זי האט
פערשטעלט, אז דער רעוועוואוואר רינט, האט
זי פון שטוב ארויסגעפראכט א שויעל און אונטער-
געשטעלט אונטער'ן רעוועוואוואר, ס'האט אפער
וואסער גערינגען אין א צווייטען ארט, האט דאס
פיל, אונטערגעלעגט אונטער'ן רעוועוואוואר א ביי-
סעל שטאטעס פון די, וואס וועגן געלעגן אויפ'ן
פוינעס, צונויפן-פארפערדיג די שטאטעס פונם נאג-
ען פוירעס, האט זי פערקערט, אז עפעס איז
שטאטעס איז שווערער פון די איבעריגע, ווען זי האט
זיך געהנטער צוגעקוקט צו דער קופע שטאטעס,
וואס זיך איהר אויסגעראכט, אז פון ווען שטעקט
ארויס עפעס ענליכעס צום שארפען, א רעוועוואוואר
איז זי אראפגעלאפען אין שטוב און האט דערזעהלט
וואס איהר האט זיך אויסגעראכט, וועגן אלע פון
שטוב און די שטוב ארויף אויפ'ן פוירעס א קוק
פון און האט זיך טאקע דערוועהן אין דער קופע שטא-
טעס א קערפערל פון א קינד, מ'האט פאלד
ארויסגעווען פאליציי, וועלכע האט צוואנגע-
שטעלט א פראטאקאל אין דעם געפונענעם קערפער
פונם קינד אפגעשקט אין שטעטישען פראוועק-
טאריס.

ווי די שטוב גיבען אפער איז דאס קערפערל
פון א קינד, וואס וואל ווען אלס געווען א 2 יאהר,

ער איז יונג, אפער געראטעז... ארעסטירט א'ונגען גנב, וועלכער איז ענטלאפען פון אויסגעשטוינגע-הויז

ס'ווערענדיג קיין לאנד, דער עיקר איז — ער איז
דאס אנגעקומען צוריק אויף ווען וואוינען צו זינע
פאמאטע אויף פאפאניץ, 7 וועלכע האבען לחלו
טו נישט געוואוסט וועגן זינע פערקעכטיג, דארט,
בא זי האט ער געגעבט, און פייטאנ פערנומען
זיך מיט קליינע "קעשענע-מאטעס", ביי ער האט
געכטע ווערען אריינגעפאלען אין די הענט פון דער
פאליציי.

ס'ווערענדיג, וואו ער איז געווען א לענגערע צייט
אין אויסגעשטאנען אלע טארטעס, מיט וועלכע
מען איז מ'האט די דארטע, "אורחיים", לסוף איז
דעם יונגעל אינגעפאלען צו בעפרייט זיך און מיט
דער הילף פון אומאויסערעם לעפלע האט ער זיך
אונטערגעווארפט אונטער דעם פארקאן פון אויס-
געשטוינגע-הויז און געמאכט "מיק".
עס איז שווער צו בעשרייבען די נסיעה, וואס
דער דאזיגער יונגער גנבל האט ארויסגעמאכט פון

(2) געכטען איז אויפ'ן רוג פיעטריקאווער און
6 שיערען ארעסטירט געווארען פאר פירובע-בע-
געהן א גנבה דער 16 יאהרער אלי וינער, וועל-
כער וואוינט פא ווען געקאמטע אויף פיעטרינאס 7
פאר דער ערשטער אויספארשונג האט זיך אד-
ריינגעווען, אז מען האט איהם שוין בשעת צו-
מאל געמאכט פאר דער האנד, און ער איז דאס
פערמאשט געווארען אויף 3 יאהר אויסגעשטוינגע-
הויז, מ'האט איהם דעמאלט אוועקגעשטעקט קיין

12
דאנערשטאג
וין-אויפגאנג 7.29
זון-אונטערגאנג 3.25
כסלו תרצ"ז

האנדעלס-שעה' ערב די הגאות

נעכטען האבען מיר אנגעגעבן די האנדעלס-
שעה'ן ערב די הגאות.
צוויי-וויי אין דער ידיעה האט זיך צריינגע-
גוב'עט א טעות, ברענגען מיר זי נאכאמאל:
עס ווערט פערעפערטליכט א פערארדנונג פון
אינער-מיניסטעריס וועגען פערלענגערן די האנד-
עלס-שעה'ען פאר די קומענדע הגאות, לויט דער
דאזיגער פערארדנונג וועלען די געשעפטען קענען
זיין אפען ביז 9 א ווינער אין אונטער דעם 18,
19, 20, 21 און 23 דעצעמבער, וונטאג דעם 22
פון א ווינער 1 ביז 6 אין אונטער, דאנעבען דעם
24 דעצעמבער וועלען אלע געשעפטען מוזען זיין
געשלאסען פון 6 א ווינער אין אונטער אן.

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, האט שוין די
שטאטישע סטראסטעס בעקומען פונם אינער-
מיניסטעריס דעם דאזיגען צירקולאר.

פון דער פאליציי

(2) לעצטענס וועגן אדורכנעמפיהרט געווארען
געוויסע ענדערונגען אויף די פאסטעס פון די קא-
מענדאנטען אין דער פאליציי-אויסער פאליציי.
אויף דעם לאדזער פאליציי — קאמענדאנט
לאנגע, קאלישער קאמענדאנט גאוווק, קאלא-
פאדקאמאטש קוויטקאוויקי, קאנין — פא. קאר-
פאנסקי, לאסק — פא. קירענסקי, לענטיש-
סטאטעוויקי, ראדאמסק — טשעבינסקי, פיעטקאו-
מאנקאוויקי, שערעז — פא. קופעס, סלופיע-
— פאנסקי, טורעק — לעשטינסקי, וועלען — פא.
אונגווער.

דער פראצעס פון די דאקומענט- טע-פאלשער

(2) געכטען איז פארגעקומען דער הסדר פון
פראצעס פון די דאקומענט-פאלשער, עס וועגן
פערקערט געווארען א ריז ערוו, וועלכע האבען
געגעבן סתירה'דיגע דערקלערונגען, דער פשוט-
דינסטער קאמיוענע, וועלכער פערטרייט זיך אויף
שטעלט אויף פראגען די ערוו, נאכ'ן פערקערט איז
געמאכט געווארען א הפסקה, דאס וועט דערקערן דער
פראוואר און די פערטרייטע, דער פשוט-דינסטער
קאמיוענע רעכענט צו האלטען א ריז-שעווערדיג
רעדע, דער ארטסיל וואס ארויסגעטראגען ווערען
מיטא-צייט.

פערזאמלונג פון קאטאן-און סדיקאטאז ארבייטער

(2) געכטען איז פארגעקומען א פערזאמלונג
פון די קאטאן-ארבייטער און סדיקאטאז-ארבייטער,
מ'האט די פאבריקאנטען האבען זיך אפגעוואנט
נאכגעגען די פארערגונגען פון די ארבייטער, און
פארקערן נאך, פערקערט, אז די לוינען פון די
קאטאן-ארבייטער וואלען דערווערט ווערען אויף 30
פראט. האבען זי פערזאמלט געשלאסען אויפער-
רופען אויפ'ן 15. די ח. אומאליגעליכע פערזאמלונג
פאר אינגעקומען איבערגעליבענע שטעלונג, ווי אויך
אויפפארקערן די הויפט-פערזאמלונג, זי וואל אד-
נעהמען די ענגעלישע שריט, כדי אויסצוקעמפן
א הוספה.

א בלוטיגע נקמה פון א פויער

(2) ערצהונגעסען האט מען אויפ'ן שאטע הינד
טער קאליש געפונען א געשען מיט אומאויסער-
שניטענע פויר, דער שווער-פערזאמלונג, וואס
איז אפגענומען מיט בלוט האט דערקלערט, אז ער
וואלט אנכאטן טיעלשטארקע פונם דארף סטארע
מאמאט, און אז דאס האט איהם צוויי "צורעכט-
געמאכט" ווען דארפס-שניט קוויטעווען קארפנסקי,
פאליציי האט קארפנסקי ארעסטירט, און ער
האט זיך מידע געווען, אז דאס האט ער געטון אויס
נקמה פאר א פערזאמלונג, דאס וועט צווייפאלען, צי
וועט מען קענען דעם שווער-פערזאמלונג אפ-
ראטעווען.

ארעסטירט

(2) געכטען וועגן פאס ארויסגאנג פון קינא
אשוימאזי" ארעסטירט געווארען אלס פערקער-
טיגע אין קאמיוענט: זינען מאיר קארנעליט פון רוקא
אונטער כעלע און דור בוימארטען.

טערמינ פון אויסקויפען פאטענטען ווערט נישט פערלענגערט

אין צוואנציגטאג דערמיטל האט דאס מיניסטער
זאם בעאפיטראנט דער פאטענט-קאמער פון דעם 2.
יאנואר 1930 אן אדורכצופיהרען לויטראציעס פון
אלע אינדוסטריעלע און האנדעלס-אונטערנעמערען
פאר פאטענטעלען, צי ס'וועגן נאך פערדאן גע-
שעטען, וואס האבען נאך נישט אויסגעלויט די
פאטענטען.

(2) די לאדזער פאטענט-קאמער האט געכטען
פאקומען פון פאטענט-מיניסטעריס א צירקולאר,
אין וועלכע דאס מיניסטעריס פאטענט נאך אמאל
אז עס קאן קיין רייד נישט זיין וועגן פער-
לענגערעם טערמין פון אויסקויפען די פאטענטען
אין רעגיסטראציע-קארטען נאך דעם 31-טען דע-
צעמבער.

זי איז א "עהרליך" דינסט-מיידעל נאך איהר "קאכאנע" איז דער גנב

וועלכער האט, ווי זי האט ערקלערט, צוגענומען
דאס געלד.

(2) בעת א'אבלעווע אין א גנבישער מלינה
האט די לאדזער פאליציי אנגעטראפען אויף א
ינג, שעה פרייליך, וועלכע האט בשום אופן
נישט געוואלט אויסגעבן איהר גאמען. מען האט
זי אפגעפיהרט אין קאמיוענט און די פאליציי
האט דוקא אויפגעוועקט איהר, "אנקאנטיק", די
צורעכטערע האט זיך צוריסגעוועהן, איז די 23-
יעהריגע יונגעל יונגעלסטע פון וועלען, די
וועלכער פאליציי האט נאך דער סטובלינסק
צוריסגעשקט פלוג-בריי צוליב פאלגענדען פער-
ברעכען, וועלכען זי האט אין וועלען אויסגעפיהרט:
זי האט געדינט ביי דער פאמיליע קרעווער-
סקי, איהרע על-הבתים וועגן ווערען צוויי צופרי-
דען פון איהר, אז זי איז כמעט פערזעכענט
געווארען אלס מיטגליד פון דער פאמיליע, צי דער
סטובלינסק פלעגט אפער קומען א "קאכאנע",
און דאס האט ער זי אנגעווערט צוגעבען די
בעלי-הבתים שלאף-געטראנק און ווי בע'גנב'ענען.
זי האט געפאלעט, איינגעשטעלט די בעלי-הבתים
און צוריסגע'גנב'עט א קעסעלע מיט 10,000 זל.
און דאן וועגן זי בייזע צונעלען קיין לאנד.
די צורעכטערע סטובלינסק האט בעת דער
אויספארשונג אין דער פאליציי אפער נישט גע-
וואלט אנגעבען דעם נאמען פון איהר, קאכאנע.

"כ'פערדען פאריז" און "די שווארצע פליגעל"

פארלעזונג פון דיכטער שניידערמאן
די פארלעזונג פון דיכטער ש. ש. שניידערמאן
פון ווארשע א. ד. ס. "כ'פערדען פאריז" און "די
שווארצע פליגעל" וועט פאקומען דעם היינטיגען
פרייטאג אין זאל פון "הומיר", די פארלעזונג
ארדענט אין די געזעלשאפט אונטער-קירכען פאר
ארבייטער.

קאנטראל איבער'ן אספאלט

(2) אונטער'ן פאריז פון לאווינק אינדעבסקי
איז פארגעקומען די ערשטע ווינען פון דער קא-
מיסע, וועלכע דערק אפנעהמען די אספאלט-
ארבייט אויף דער פיעטריקאווער גאס אין פריי-
הייטס-פלאץ, וועלכע עס האט אויסגעפיהרט די
פאליציי אספאלט-געזעלשאפט, עס איז אויף דער
ווינען אויסגעארבייט געווארען א פלען פון דער
ארבייט, כדי זיך צו איבערצייגען ווי דיק עס איז
דער בעסען און אספאלט, וועלען אויסגעשניטען
ווערען אין דריי ערסטע שטיקער, די אויסגעשני-
טענע שטיקער וועלען אפגעשקט ווערען אויף א
כעמישען אנאליז אין ספעציעלען אויספארשונג-
אנסטאלט אין ווארשע.

בענגבעט איז באה

(2) אין, באנק פאלסקי" האט מען נעכטען
צוגע'גנב'עט ביי שלמה וויינשטיין (גראנסקא 31)
א פארטעל אין וועלכען עס האט זיך געפונען
1,800 זל. מומן, 4,500 זל. וועקסלען און 900
זל. שטעקען.

אפטייען

היינטיגע נאכט-דייווערס
אנטאניעוויטש (פאפאניצער 50), כאנדושי-
סקי (פיעטריקאווער 164), ו. סאקאלעוויטש (פער-
יאר 19), רעמבעלינסקי (צנדווער 26), י. ווג-
דעלעוויטש (פיעטריקאווער 25), מ. קאסעווער-
וויטש (ווערווער 54), סטרוקאוויטש (בושע-
זשינער 56).

ארדט
הויפט
אז
שפילן

ה'ים, ווענערשע קראנקהייטן און מענער-שוועכע
Dzielną (Narutowicza) 9 tel. 128-98
 זעסט אן פון 8-10 מדיה און פון 5-8 אָווענד,
 וואָרשע יאָל פֿאַר מדיען.

אויסגעצייכענע יום טוב = געבעהם

מאנדלען צומישט מיט 50 גראם צוקער און בעקען עס ביי א געווענליך פייער. בעהאלטען אין בלעכנע בלעכען.
אלס ווייניגער געבעהם קען מען פארשלאגען נאך פאלגנדעס:
קראנץ-קוכען, האניג-קוכען, אויסגעצייכענע ווייניג-קוכען, רוס-טאטען, געפילטע בישקאפסען, סערשידנע פליגלעך א.א.וו.
דאס אלעס איז ארויסגענומען פון מיין רייך אילוסטרירט ביכערלע מיט פארשריפטען אויסגאבע F, אין וועלכען ס'ע-פינען זיך גענוי איינצעלע וועגען בעקענסען פאר אים צום בא-קען, קאכען און פרעגלען. קוכען-וואונדער. דאס ביכערלע קען מען בעקענען פאר 40 גר. אלס ס'העלט אויס, נאכ'ן צושיקען פאסטמאקען Dr. A. OETKER, Oliwa דירעקט פון

צוגאבע: 250 גראם פוטער, 150 גראם צוקער, 1 פאקעל דאסערס וואניליען-צוקער, 100 גראם מאנדלען, 4 אייער, 500 גראם מעהל, 1/2 פאקעל דאסערס פאקעל Backin.

צוריקשונג: די פוטער און ס'מעהל צומישען מיט'ן פראשעק "Backin" קענטען צו מאכען קוכען. די געלפדעך, 100 גראם צוקער און דעם וואניליען-צוקער צומישען צוזאמען, איבערמאכען אויף א מאסע, וואס לאזט זיך גוט קענטען, אויסשניידען קליינע שטיקלעך, אויסמיירען מיט'ן ווייסעל, בעשיטען מיט געשילטע

דער בוימוואל-קעניג

די לאדזער פיעסע, וואס ווערט שבת אויפגעפיהרט אין שטאטישן טעאטער שבת, דעם 14-טען דעצעמבער, וועט אין פאלישען שטאטישן טעאטער פארקומען די פרע-מיערע פון דער פיעסע פון לאדזער וואונדערליכע און דראמאטישע מ. טענבערג, דער בוימוואל-קעניג.
דער מחבר האט אין זיין סענישען ווערק געגעבען א בילד פון דער סיבה, אין וועלכער עס לעבט אין וויקס זי גויסע מערהייט פון אונזער פאדריקען. אין ארבייט-שטעט.
פאדריקען, ארבייט, קאפ-פאר דער עקזיסטענץ, פאר א'האט אין לעבען. סעפערשע אומבויגע, טאטענעליכע זאגען, ליבליכע-קאמפליקסען און די אלגעמינע קראפט און הערשאפט פון געלד - דאס איז דער פאן און דער אינהאלט פון דער פיעסע, דער בוימוואל-קעניג.
די פיעסע ייערע רעזשיסירט, דוויכ'ן בעקאנ-טען ארטיסט קאזאקס, וועלכער פיהרט אויך אויס די הויפט-ראלע. די איבריגע ראלען זענען בעזעצט דורך די בעסטע ארטיסטען פונ'ם אנסעמבל.

היינט אויפטרעט פון טרעסטער קווארטעט אין פילהארמאניע

היינט דאנערשטאג 8,30 אונטער טרעט אויף אין פילהארמאניע מיט אים אין איינציגן קאנ-צערט דער וועלט-פערזענליכער טרעסטער קווארטעט. דער קווארטעט האט א שם אין דער מוזיקאלי-שער וועלט, און וועט אויספיהרען די שטענדי-פערל פון דער מוזיקאלישער ליטעראטור. אין פארנאם פון היינטיגען קאנצערט וועט דער טרעסטער קווארטעט אויספיהרען די שאפאנעווע און קאמ-פאזיציעס פון: האדעס, באטשעריני און פאטלאפע, פון קינא, מימאזא.

די רעקאנדיציע רעקאנדיציע פון קינא, מימאזא רעמאניטירט אין איהר פרעכטיגען קינא די נאכטען שלאגערס פון די בעסטע פראדוקציעס. די פילמע "די טענעקע" מיט ראלאקעס רעל ריא, רעס-גורליס שטימעלע מיט יארוויטא סמאכאסא, די ליבע פון א קאמאק מיט רוסאן דזשילפערט און אב-דערע וועגן מאמע פערל פון דער פילם-קאנצערט. דער פרעמיער-קאנצערט פארקעמער איז גוט צוגעפאסט צו יעדען איינציגן בילד.

די אויגען זעהען איינס און ווייזען ווייזט זיך ארויס גאר אנדערש

דעם דאקטאר איז געגאנגען שלעכט. ער האט בעשלאסען צו פערלאזען בודאפעשט. ווי נישט איז האט ער צוגאפגעקראכען צווישען געלד און וועק קיין פאריז צו פראפעסאר ג. וועלכער איז אין יענער צייט געווען דער גרעסטער ספעציאליסט אין דער וועלט איבער סיפליים-קראנקהייטען. ער איז געווען מיט'ן פראפעסאר עטליכע יאהר און איז געווארען א'אויטאריטעט אין דער וועלט פאר קראנקהייטען. ער האט זיך אומגעקערט צוריק קיין בודאפעשט און גלייך געווארען בעריהמט אלס א ספעציאליסט פון געשעכטליכע קראנקהייטען. ער האט איצטער געהאט א ריזיגע פראקטיק. ער האט דאס פראקטיצירט מעדיצין א'אויסצוידן דריי יאהר, ווען איינמאל האט דער יונגער דאקטאר בעזעגענט א גוטען פריינד און יענער האט צו איהם אזוי געזאגט:
- נאך אלעמען ביזטו א גאר פארוואס האט-טו געגעבען דיין פאטאגראפיע דעם דאקטאר? און צו וואס האטטו נאך געדארפט אויף איהר א-נ-שרייבען, אז ער איז געווען דיין מלאך הנו ל און ער האט דא געראטעוועט פון דאן אונגליק-ליכער קראנקהייט? איך בין זיכער, אז דאס וועט שטייגען דיין רעפוטאציע.
דער דאקטאר האט שוין נישט גע'חלש'ט, ווען ער האט עס דערהערט, און ווען ער האט זיך איבערצייגט, אז דער דאקטאר דאקטאר האלט נאך אלץ זיין פאטאגראפיע אין קאבינעט, איז ער געלאפען צו א'אונדער דאקטאר, א פריינד פון דעם איצט בעריהמטען ספעציאליסט, בעטער, אז יענער זאל ווי נישט איז ארויסקריגען זיין פאטא-גראפיע.
אט האט איהר פאר זיך דריי פאלען וואו די אויגען האבען אפגעזעט. אין ערשטען פאל האט זיך געמוזט דאכטען, אז עס איז א מאדער, אין צווייטען - אז אוועקשיקען דעם קראנקען סאל-דאס אין א טאקסידעק צוהיים וועט זיין א'אמאנע-טובה פאר איהם. און דריטען - יעדער איינער

געהיימנישפיל פערשוואונדען מיידעל דערזעהלט אונגלייכליכע געשיכטע

אויף דער גאס האט אעלעגאנטע דאמע-פערנארם זי און פערפיהרט. דורך א צופאל בעפרייט זי זיך פון דער דאמע און אנטלויפט. א גע-שהעניש, אין וועלכען עס איז שווער צו גלויבען

יירידישע עצות

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רע-דאקציע פון, נייצט פאליקסלעס פאסטערען אויף יירידישע פארשען. וואס ווע-רען צושיקט שרייבליך פון אונזערע לעזער.

קופאז

יירידישע אפטיילונג פון, נייצט פאליקסלעס פאסטערען אויף יירידישע פארשען. וואס ווע-רען צושיקט שרייבליך פון אונזערע לעזער.

10089. דוד ר. נישט געקוקט דערויף, וואס דער בעטרעפער-דער פערזאן איז אויסגעשלאסען געווארען פון מי-ליטער-דינסט איז ער ווייטער אונטערגעווארען פון דער פליכט צו מילדען ווענען יעדער ענדערויג פון דער ארעס אין דער מיליט. אפטיילונג ביים מאגיסטראט.

10090. ג. ג. וועלכעסערשטענליך, אויב איהר, אלס פרי-וואס אקלאגער, וועט דעם פראצעס פערשפילען. די. ה. דער אונגעקלאגער גיט בעפרייט ווערען, וועט פון אייך אויסגעמאכט ווערען די פראצעס-קאסטען.

10091. לעסמאן פון גלובנע. אויס'ן ארטייל פון קרייז-צוריקט איז אין דעם פאל נישט פארהאן קיין אפגעלאזע.

(פון אונזער קראקאווער קארעספאנדענט)
נאר זי אנטהייבען אויספערענען צו זי קען דענען און וואס פאר א קלאם זי האט בעקומען פון זינ-גען און איך צו זי קען שעהן סאנצען און צו זי האט שוין אמאל געוועהן קירכע-צערעמאניעס? דאס מירדעלע האט איהר געקאנטערט אז זי האט שטענדיג שלעכטע קלאסען פון זינגען און קען איבערהאפט נישט סאנצען און אז זי האט קיין שום צערמאניעס נישט געוועהן און זייל נישט זעהן אונגעוועהרען צו ווייזען אז זייל איהר, די הא-מע האט איהר ערקלערט, אז זי וועט איצט נישט אהימנעהן, נאר זי זאל געהארכאט מיט איהר וויי-טער געהן.
און אזוי וועגן זי ווייטער געגאנגען, איז א גע-וויסען מאמענט האט זי די ראכע געהאטען וואר-טען א וואלע פאר א הוי, ווייל זי געהט אריין שרינקען וואסער.
דאס מירדעלע האט אויסגענוצט די געלעגענ-הייט און אנטהייבען מיט די לעצטע כוחות אונט-ליפען. נישט האפגאנגיג מעהר קיין כוח צו ליפען, אז זי אריין אין א סאר, זיך אנדערנעוועט אפ-רודען האט איז זי פאלד שטארק אנטהאלפאפען, ווען זי האט זיך אויפגעקאפט און שוין געזעהן גרויער

ברית-מילה איבער א טויט-געבוירענע קינד אויפ'ן לובלינער בית-החיים

הרם איבער א מת אין דערנאך געבעטע מחילה לובלין.

א מאדענע געשיכטע האט היינטגען זונטאג פאכירט אויפ'ן לובלינער בית-החיים. מ'האט זיך דארט לאנגע שעה'ן מחשק געווען מיט א מת, פון מען האט דורכגעפירט די קבורה. מען האט געברענגט אקשערקע, ראקטוריס, און דערנאך דער שמש פון ראפניאס מיט א כנף יודע, מען האט ערקלערט א הרם אויפ'ן מת און דערנאך גע'בעטע מחילה.

אויף אלעמא נאם און שבת געשטארבען א יונגע פרוי שטארבן ארבעטן די פרוי און געווען א יאהר נאך דער חתונה קומענדיג אין 9-טען מארש. נאם פון דער שוואגערשאפט, האט זיך די פרוי דערפילט קראנק און שבת און זי פלוצלונג גע'שטארבען.

כדי נישט מקבר צו זיין דעם מת צוזאמען מיט'ן קינד האט מען אויפ'ן בית-החיים געפראכט אקור'שערקעס, ווי עס פיהרט זיך אין אועללע פאנע, אפ'צוגעבען דאס קינד. די אנשטעלונגען פון די אקשערקעס האבען נישט געוויקט. דאס קינד איז נישט אפגענומען געווארען. עס זענען אויפ'ן שעה'ן און מען האט דאס מת נישט געקענט קובר זיין. די משפחה איז אזעק צום ראפניאס, פרענען א שאלה. פון ראפניאס האט מען ארויסגעשטעקט א כנף יודע און ליגען דעם מת אין הרם אריין כל'.

פיקאנטער סקאנדאל איי ווידנע

„אויב דו ווילסט זיך איבערצייגען צי איך פאראם דיר—קום אין קאבינעט!“

צווישען דער ווידנער אינטעלעקטועלער יי-דישער געזעלשאפט טומעלט זיך איצט מיט א פיקאנטען סקאנדאל וואס איז אויסגעבראכען אין א קאבינעט פון א היינען רעסטאראן.

ס'האנדעלט זיך וועגען א קאנדידאט פאר א נעוויסער מ. האט מיט אנדערע האלבען יאהר צוריק חתונה געהאט מיט א שטענדיג פרוי. דער שידוך איז צושטאנד געקומען אויף ליבע און צייט איז די יונגע פארל געווען גליקליך.

שפעטער אבער פלעגט דאס ווייבעל זעהר פיל לידען פון אומבאקאנטע אומשטענדן. מצד איהר זאגן, וואס האט איהר דערשטאפט פיל צער.

גאנץ אפט פלעגט ער איינגעדען אייפער-זוכטע סצענעס, דארהען מיט גאס א. ו. די פרוי פלעגט זיך תמיד בעמיהען בערהייגען איהר כאן אויסווייזענדיג אויף ווי ווייט ער איז איהר חושד אומזיסט.

די פרוי האט אבער זיך אזוי נוהג געווען פל זמן זי איז געווען איבערצייגט, אז איהר מאן איז איהר טיין.

איינמאל אבער האט זי צומעליג געפינען ביי איהר מאן אויפ'ן שרייטשט אן אנגעפערטערמירטען בויפעל פון א יונגער פרוי, וועלכע האט איהר איינגעלעצט אויף א רונדקע. די פרוי האט בע'שלאסען נאכצושפירען איהר מאן. דאס איז איהר

יודיש טעאטער אין פילהארמאניע, נארוואוויטש 20

אונטער דער ליטוויש פון א. ב. ע. ז. א. ז.

נאכטראגן פון אונזערע געסט און אמעריקאנער סינסטלערין

בערשא זאסלאווסקא שלמה הערשקאוויטש

לעאז געמליכערמאז

פרייטאג, דעם 13-טען, שבת, דעם 14-טען, 9 אין אונזער פרעמיערע! צום 1-טען מאל אין לאדז! פרעמיערע! גרעסטער שלאגער פון אמעריקאנער טעאטערס / גרויסער ערפאלג

ווי אזוי מיידלעך ווערען פערפיהרט

אין 3 אקטן מיט פארלאנג און געזאנג מיט טענץ פון סאלמאנאוויטש.

הויפט-רעלן: עמא—זאסלאווסקא; בערגער—געמליכערמאז; אייזיק כהנא—הערש-סאוויטש. הערליכע אויטפיהרונג / נייע געזאנג-נומען / שעהע סענץ

שבת, 4 נאכמיטאג צו ביליגע „היים, זיסע היים“ פרייזען—די בעליבטע פיעסע

אין 3 אקטן מיט געזאנג און סענץ פון ראזענבערג. סענץ פון ליבאוויטש. ראלען: עמא—זאסלאווסקא; מיט—געמליכערמאז; מלך יעז—הערשקאוויטש

זונטאג, דעם 15-טען, 9 אין אונזער צום לעצטען מאל: „היים, זיסע היים“

אין 3 אקטן מיט געזאנג און סענץ פון ראזענבערג. סענץ פון ליבאוויטש. הויפט-רעלן: „לנא—זאסלאווסקא; מיט—געמליכערמאז; מלך יעז—הערשקאוויטש. צום 1-טען מאל אגרויסער קאנצערט.

די הכנסה וועט לטובת דעם ה-5-טען פארשן „תומכי אורחים“

ס'נעמט אנטויל (לייט א.ב.) פרייזען: בערשא, מאכאראווסקא, נערה, מאדערמאן, מענער: צריפל, אייזענבערג, באליבירסקי, גוטמאן, העמבורגער, מאכאראווסקי, ניהלוי, פאלאסקי, ראקאוויטש, זומינסטראטער, מ. ארנוואלד. מוזיקאלישער ליטעט: ל. זעלמאן.

דער פעטער האט איהר געצוואונגען צו פראסטיטוציע

זי איז אנטלאפן פון שאנד-הויז און זוכט איהר פאטער

ווילנע. די טעג איז אויף דער פאליס-ליכטיג שער גרעניץ בעמערקט געווארען א יונגע פרוי, וואס איז צוריק אומלונג די גרעניץ פון ליטע. זי האט זיך געפויבט אויסגעשליסען אין די קוסטעס פון זיך נישט צעמערקען.

דאס איז איהר אבער נישט געלונגען און זי איז פארהאלטען געווארען דורך זעלנער פון דער גרעניץ-וואך, וועלכע האבען זי אפגעפיהרט אין געהענגעסען פאליציי-פאסטען.

דאס האט זיך צוריסגעשטעלט, אז דאס איז די 20 יאהריגע יודישע פרוי וואס פאר א ציל אויף די פראנצוס צוליב וואס פאר א ציל האט זי געשווארען די גרעניץ האט די פרוי וואס מיט טרעהערן איז די אויגען דע-ציילט פאלגענדיג די געהענגענע געשיכטע.

זי אליין שטעמט פון א שטעטל געבען וויל-נע, וואס איהר פאטער איז געווען א געזונטער הענער בעלעבאס.

ווען ס'איז אויסגעבראכען די וועלט-מלחמה, איז איהר פאטער צוריקגעצויגען געווארען אין מיליטער און איז צוריקגעקומען אין געזונטשאפט און זי איז געבליבען מיט איהר מוטער, וואס איז געווען א קראנקע יודענע און איז אין יאהר 1917 געשטארבען.

מיט'ן נאך פון דער יחמה האט זיך פער-מאכענען רוהיג אויסגעשטעלט וועגען די מעלות און חסרונות פון א היסטאריש וועקס.

דאס איז געווען א אויסגעשליסען אן אומפער-שטענדיג.

צייטגעווייז זוכט זיך מיר אים, אז איהר האלט צו שטארק פון איינער זיידע, מיטער לאנג האל! — האט מאדירט זיך אונז א זאג געטון.

דער אלטער האט זיך אנגעפונען: וואס ווילט איהר דערמיט זאגען?

— איהר וויל דערמיט זאגען, אז אוועלכע נאכמאכט געהערט אפט א קרענקליכען כאראקטער, און קענען שטויסען א מענטש צו טאטען, וועלכע א נאכמאלער מענטש וואלט נישט געטון.

— נאכמאל האט געקוקט אויף מאדירט מיט אויפריכטיגער פערזאנלעכקייט:

— וואס קען זיין בעסער, ווי נאכמאל דעם ביישפיל פון גרויסע פערזאנלעכקייטען?

— מאדירט רעכנט... אבער נישט אין דעם זענען, ווי איהר שטעלט עס זיך פאר... איהר האלט פאר א וואלמאט דאס, וואס עס קען נישט בע'טראכט ווערען פאר א וואלמאט... איהר האלט, אז אוועלכע אויספיהרען פון א פליכט איז א וואלמאט, און איהר פארט צונויף דאס גרויסע, דאס וויכטיגע מיט'ן פערברעכענדיגן... איהר פערזירט דעם געפיהל פאר דעם, וואס ס'איז נאט, און פאר דעם, וואס ס'איז שטענדיג...

— מאדירט איז געשטאנען אנגעשפארט מיט די הענט אינעם טיש, און קאלטלויטע געקוקט אויף דעם גלייכנאכטיגען, שטאלענע פנים פונעם אלטער.

דער מאלפע-טענש

(75) (סענאציאנעלער ראמאן)

דער אלטער לאנגמאל האט פרייט געגעפענט די מיר, און אריינגעפיהרט מאדירט אין נאכמאל-מער, וואס איז פאליטישען געווען מיט צוויי זשורנאלען, און א קרייזעס נאכמאלעפער.

— איהר גרייטאגערס? האט נאדרישט פאכירט וואס איז? — האט ער אומדריג א פרעג געטון — געפערט וואס איז יא געשעהן, דאס מאד ריס טרוקען געשטענען? האט איהר נישט צומאל געווען דעם מיטער גרענארי פאג? דער אלטער האט א שאקעל געטון מיט'ן קאפ, אז נישט.

— די נאכט איז ווער א פייכטע, און איך האב זיך הינט אפגעוואלטען פון צו מאכען מין בעוועגלעכען שפאציר, — האט ער דערקלערט — דעריבער פון איך הינט נישט געווען קיין ערוו פון די פאכירונגען, וועלכע קומען איצט רעגולער פאר מיט'ן צופאלען פון דער נאכט, וואס איז? ס'איז דען געשעהן מיט איהר?

— איך האף, אז נישט, — האט מאדירט ריהט געגענטפערט — איך האף, צוליב אלעמען וואויל, אז מיט איהר האט נאדרישט פאכירט.

ער האט זיך ארויסגעקוקט אין צימער.

— איך וואלט געוואלט, אז איהר וואלט מיט מיר היבן פארהען קיין שטישעשטער.

— צווישן? — האט ברויז געפירט דער אלטער.

— וויל איהר זענען נישט געווען, און איהר דארפט מ'אל אויף אייך אכטונג געבען...

דער אלטער האט זיך פונאנדערגעלאכט, און אויסגלייכענדיג זיך, האט ער אויפגעהויבען די פלייצעס.

— נישט געווען? קיינמאל אין לעבען האב איך זיך נאך נישט געפיהלט אזוי געווען, מיט טייערער, אזוי געווען און שטארק.

— מאדירט האט בעטראכט די פאסטע, פרייטפליי-ציגע פיגור פונעם אלטער, אויסגעשטענדיג אין די געראנקען זיין וואג, די געשטקייט פון זיינע מוסקלען, און די מאס פון זיין ברוסט, וואס האט ערוו געווען אויף זיין שטארקען פוישען כוח.

— נאך א קורצען שוויגען האט ער א פרעג געטון בעטאנענדיג יעדעס הארט בעוועגער:

— וואס איז גרענארי פאג?

— לאנגמאלס אויגען האבען רודיג פגעגענגען דעם הירכנדיגען בליק פונעם געהייסענעם.

— איך האב קיין פלאסע אהנונג נישט, וואס ער איז.

דערינאך האט ער ריהט צוגעגעבען:

— מיר האבען אקארשט געשטענען וועגען קאנע? — איהר האט איהר, וואס שטייט, דער (פארשטענדיג קומט).

דאנקאגאנג
מיר דאנקן די בירג, ווערמאסט
פיעטריקאווער 31. מעל. 127-53
אן ה' סאלאמאן לעווין
פאר זיין ענערגישע טעטיגקייט, בענענאג
אין ערליכעווייזע ביי איינקאסירען אונזערע
צווייטעלעאמטע פראטעסטען און שטעלע פולע-
דינגע.
Przemyslawiec
Adam Bronislaw Kaffanke
אינדוסטרי, הערש פרושטיצקי און וויסקאלי,
נאך-לעבנער ברוך דוועלעאטינסקי,
הויז-וויט פרושטיצקי,
הויז-וויט מאיר יעבליג, זאמענאג 13/15

שייטלעך
צו מעסינע פרייען צו עקסעסען ביי
פארזשערה, האמינא 5

לעטשניצע
און דעמאנסטראציע קאפינעס
הענעווער 11, מעלענע 37-63
זען פון 9 פרייז 7 זענען.
די רעקאמאנדאציע פון דאנקאגאנג
פאר זיין ענערגישע טעטיגקייט, בענענאג
אין ערליכעווייזע ביי איינקאסירען אונזערע
צווייטעלעאמטע פראטעסטען און שטעלע פולע-
דינגע.
Przemyslawiec
Adam Bronislaw Kaffanke
אינדוסטרי, הערש פרושטיצקי און וויסקאלי,
נאך-לעבנער ברוך דוועלעאטינסקי,
הויז-וויט פרושטיצקי,
הויז-וויט מאיר יעבליג, זאמענאג 13/15

DR. MED. L. Pikielny
אוראלאג
ספעציאל-ערשט פאר ניו, בלאז און הארץ-קראנקייטן
8 NAWROT 8, tel. 2,19-90
נעמט אן פון 7-4 זענען.
צוריקגעקערט

Dr. med. I. Wajenberg
צוריקגעקערט
אינערליכע קראנקייטען.
ספעציאל פאר לעבען, און הארץ-קראנקייטען.
בעסטע-העלפער און קינסטליכע בערג-ווען.
נעמט אן און דער היים פון 5-3 נאכטליכע.

Dr. H. Lubicz
דעמאנאגא 43, מעל. 41-32
אנציעלע פאר היים, העלפער און סטער-
העלפער פאר קראנקייטען, הייליג מיט שטער-
העלפער (העלפער).
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

Dr. Z. Rakowski
אנציעלע פאר היים, העלפער און סטער-
העלפער פאר קראנקייטען, הייליג מיט שטער-
העלפער (העלפער).
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

צושיידען
לערן און און געווען פון
פארשידענע קראנקייטען, הייליג מיט שטער-
העלפער (העלפער).
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

אנאליזע
פאר זיין ענערגישע טעטיגקייט, בענענאג
אין ערליכעווייזע ביי איינקאסירען אונזערע
צווייטעלעאמטע פראטעסטען און שטעלע פולע-
דינגע.
Przemyslawiec
Adam Bronislaw Kaffanke
אינדוסטרי, הערש פרושטיצקי און וויסקאלי,
נאך-לעבנער ברוך דוועלעאטינסקי,
הויז-וויט פרושטיצקי,
הויז-וויט מאיר יעבליג, זאמענאג 13/15

צושיידען
לערן און און געווען פון
פארשידענע קראנקייטען, הייליג מיט שטער-
העלפער (העלפער).
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

לעטשניצע
און דעמאנסטראציע קאפינעס
הענעווער 11, מעלענע 37-63
זען פון 9 פרייז 7 זענען.

ODCISKI
ZGRUBIAJĄCĄ
USUWA BEZ BOLE, NIEPOWODŹ
KLAWIOL
פאר זיין ענערגישע טעטיגקייט, בענענאג
אין ערליכעווייזע ביי איינקאסירען אונזערע
צווייטעלעאמטע פראטעסטען און שטעלע פולע-
דינגע.
Przemyslawiec
Adam Bronislaw Kaffanke
אינדוסטרי, הערש פרושטיצקי און וויסקאלי,
נאך-לעבנער ברוך דוועלעאטינסקי,
הויז-וויט פרושטיצקי,
הויז-וויט מאיר יעבליג, זאמענאג 13/15

נעמיש-באקטעריאלאגישע
לאבאטאריע
מאגיסטער נ. שאץ
פיעטריקאווער 37, מעל. 2, שט. פראג.
אנציעלע פאר היים, העלפער און סטער-
העלפער (העלפער).
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

DR. MED. A. URYSON
אינערליכע קראנקייטען
צוריקגעקערט
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

Dr. med. J. Sadokierski
אנציעלע פאר היים, העלפער און סטער-
העלפער פאר קראנקייטען, הייליג מיט שטער-
העלפער (העלפער).
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

Dr. med. W. EYCHNER
גנעאלאג-אקווער
זענעווער 11, מעל. 34-72
נעמט אן פון 8-6 זענען.

Dr. ADAM GROSGLIK
א. Kościuszki 27
tel. 51-78
הויז און העלפער פאר קראנקייטען,
רעכטע און ליכטליכע אונזערע
נעמט אן פון 7-4 זענען.

J. REDER, Łódź
11 קאנסטאנטינע 11 (רוג זאכאנע)
פיעטריקאווער 11, מעל. 20.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פאר דאנקאגאנג
פאר זיין ענערגישע טעטיגקייט, בענענאג
אין ערליכעווייזע ביי איינקאסירען אונזערע
צווייטעלעאמטע פראטעסטען און שטעלע פולע-
דינגע.
Przemyslawiec
Adam Bronislaw Kaffanke
אינדוסטרי, הערש פרושטיצקי און וויסקאלי,
נאך-לעבנער ברוך דוועלעאטינסקי,
הויז-וויט פרושטיצקי,
הויז-וויט מאיר יעבליג, זאמענאג 13/15

מה שהיה הוא שיהיה,
ומה שנעשה הוא שנעשה!
זא זאכאנע ווייטער קומען צו זייערע און בער-
רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79
וואו צו ווערען ערליכע און בער-
רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79
וואו צו ווערען ערליכע און בער-
רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79

St. Gelberg
וואוינען יעצט
14 Zawadzka 14
נעמט אן פון 10-2 זען 4-7

Dr. H. Wołkowyski
צענעליאגא 25, מעל. 126-87
ספעציאל פאר היים, העלפער און סטער-
העלפער פאר קראנקייטען, הייליג מיט שטער-
העלפער (העלפער).
נעמט אן פון 10-8 זען 5-6 זענען.

Kino MIMOZA
ul. Kilińskiego 178.
היינט און פאלגענדע מעל! גרויסע פרעמיערע
די ליבע פון א קאזאק
נעמט אן פון 10-8 זען 4-7
JOHN GILBERT
צו דעם דאנקאגאנג בילד און ספעציאל אנגעזיכערט
א ברויסער רוסישער כאר
וואס וועט איםפיהרען א רייזע פון די בעסטע רוסישע לידער.
נעמט אן פון 10-8 זען 4-7

בעקאנטמאכונג
אויף שטאלנא 6, ווערט געפערט
א רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79
וואו צו ווערען ערליכע און בער-
רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79
וואו צו ווערען ערליכע און בער-
רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79

שפארט געלד!
די גוטע בעקאנטע און לעבנדיגע פרא-
צעדורע פון סטאלנא און בינדענע
עמפעהלע און רייכע און גרויסע
אויסגאבע פון פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79
וואו צו ווערען ערליכע און בער-
רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79

כ'קויה
און צאלען די בעסטע פרא-
צעדורע פון סטאלנא און בינדענע
עמפעהלע און רייכע און גרויסע
אויסגאבע פון פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79
וואו צו ווערען ערליכע און בער-
רעכטע אונזערע פיעטריקאווער 17
(זאכאנע 52) מעל. 148-79

לעטשניצע
און דעמאנסטראציע קאפינעס
הענעווער 11, מעלענע 37-63
זען פון 9 פרייז 7 זענען.

אנאנטע-פרייז
פארן טעקסט 18-גר. פרייזען און ערב יום-24 גר. אין דער זייט 8 שטאלען
אין טעקסט 40-גר. פרייזען און ערב יום-24 גר. אין דער זייט 8 שטאלען
פארן טעקסט 12-גר. פרייזען און ערב יום-24 גר. אין דער זייט 8 שטאלען
אויסער דער שטאלע 50 פראג. טייערע. אויסל. 100 פראג. טייערע. מעלענע-10 גר. א ווארט